

آیین دادرسی کیفری

جلد اول:
تعقیب کیفری و تحقیقات مقدماتی

دکتر علی خالقی
دانشیار دانشگاه تهران

چاپ چهل و پنجم
مطابق با آخرین قوانین، آیین نامه‌ها و آراء وحدت رویه
تا اول شهریور ۱۴۰۱

پژوهشکده حقوق

تهران - ۱۴۰۱

فهرست مطالب

سخن ناشر

نشان‌های اختصاری

پیش‌گفتار چاپ اول

پیش‌گفتار چاپ بیست‌وپنجم

پیش‌گفتار چاپ بیست‌وهفتم

پیش‌گفتار چاپ سی‌وچهارم

پیش‌گفتار چاپ سی‌وهفتم

مقدمه

فصل اول: تعقیب کیفی

مبحث اول: مرجع تعقیب

گفتار اول: دادسرا، ویژگی‌ها و تشکیلات

بند اول: تاریخچه دادسرا

بند دوم: ویژگی‌های دادسرا

الف) سلسله مراتب

ب) وحدت دادسرا

ج) استقلال دادسرا

د) غیرقابل ردّ بودن

ه) عدم مسؤولیت

بند سوم: تشکیلات دادسرا

الف) دادسرای دیوان عالی کشور

ب) دادسرای عمومی و انقلاب

ج) دادسرای نظامی

د) دادسرای ویژه روحانیت

گفتار دوم: دادسرا، از تکلیف تا اختیار تعقیب

بند اول: اصل قانونی بودن یا الزامی بودن تعقیب

بند دوم: اصل موقعیت داشتن یا مناسب بودن تعقیب

مبحث دوم: جهات قانونی شروع به تعقیب

گفتار اول: اقرار متهم

گفتار دوم: شکایت شاکی

گفتار سوم: وقوع جرم مشهود در برابر دادستان یا بازپرس

گفتار چهارم: اعلام جرم توسط دیگران

بند اول: اعلام جرم توسط اشخاص عادی

بند دوم: اعلام جرم توسط سازمان‌های مردم‌نهاد

بند سوم: اعلام جرم توسط مقامات رسمی غیر از ضابطان

بند چهارم: اعلام جرم توسط ضابطان دادگستری

الف) ضابطان دادگستری

۱- ضابطان عام

۲- ضابطان خاص

۱-۲: رؤسا، معاونان و مأموران زندان نسبت به امور مربوط به زندانیان

۲-۲: مأموران وزارت اطلاعات

۳-۲: مأموران نیروی مقاومت بسیج

۴-۲: نیروهای مسلح در موارد مقرر قانونی

۵-۲: سایر مأموران به موجب قوانین خاص

ب) ریاست و نظارت بر ضابطان دادگستری

ج) وظایف و اختیارات ضابطان دادگستری

۱- در جرائم مشهود

۲- در جرائم غیرمشهود

۳- در برابر شاکی

۴- در برابر متهم

مبحث سوم: شروط و موانع تعقیب

گفتار اول: شروط خاص تعقیب برخی جرائم

بند اول: لزوم شکایت شاکی خصوصی

بند دوم: لزوم تحصیل اجازه از برخی مقامات
گفتار دوم: موانع تعقیب دعوای عمومی

بند اول: مصونیت‌ها

الف) مصونیت سیاسی

ب) مصونیت پارلمانی

بند دوم: اناطه

الف) صدور قرار اناطه

ب) آثار قرار اناطه

بند سوم: جنون متهم قبل از صدور حکم قطعی

الف) جنون در هنگام ارتکاب جرم

ب) جنون پس از ارتکاب جرم و قبل از صدور حکم قطعی

ج) جنون پس از صدور حکم قطعی

مبحث چهارم: جهات سقوط تعقیب

گفتار اول: جهات شخصی سقوط تعقیب کیفری

بند اول: فوت متهم یا محکوم‌علیه

بند دوم: گذشت شاکی در جرائم قابل گذشت

الف) ماهیت و مصادیق جرائم قابل گذشت

ب) شرایط و آثار اعلام گذشت

بند سوم: شمول عفو

بند چهارم: توبه

گفتار دوم: جهات عینی سقوط تعقیب کیفری

بند اول: نسخ قانون

بند دوم: اعتبار امر مختوم

الف) مبانی و قلمرو

ب) شرایط

بند سوم: مرور زمان

الف) دلایل موافقان و مخالفان

ب) انواع مرور زمان

ج) مبدأ مرور زمان

د) قطع و تعلیق مرور زمان

ه) قلمرو زمانی قواعد مرور زمان
بند چهارم: اعمال قاعده درأ

فصل دوم: تحقیقات مقدماتی

مبحث اول: ویژگی‌های تحقیقات مقدماتی

گفتار اول: کتبی بودن

گفتار دوم: غیر ترافیعی بودن

گفتار سوم: غیر علنی بودن

گفتار چهارم: محرمانه بودن

مبحث دوم: دسترسی به پرونده تحقیقات و برخورداری از وکیل مدافع

گفتار اول: حق دسترسی به پرونده تحقیقات

گفتار دوم: حق برخورداری از وکیل مدافع

مبحث سوم: موارد عدم انجام تحقیق در دادسرا

گفتار اول: عدم انجام تحقیق با وجود دادسرا

بند اول: جرائم افراد زیر پانزده سال

بند دوم: جرائم منافی عفت

بند سوم: جرائم تعزیری درجه ۷ و ۸

گفتار دوم: عدم انجام تحقیق به علت نبود دادسرا

مبحث چهارم: مرجع تحقیق و صلاحیت محلی

گفتار اول: مرجع تحقیق

گفتار دوم: صلاحیت محلی

مبحث پنجم: اقدامات تحقیقی

گفتار اول: تحقیق از شاکی

گفتار دوم: تحقیق از شاهد و مطلع

گفتار سوم: تحقیق از متهم

بند اول: احضار متهم

بند دوم: جلب متهم

بند سوم: انتشار تصویر چهره متهم

بند چهارم: دستور منع خروج از کشور

بند پنجم: بازجویی از متهم

بند ششم: اخذ آخرین دفاع

گفتار چهارم: اعطای مهلت به متهم و ارجاع به میانجی‌گری
گفتار پنجم: تفتیش اماکن، بازرسی اشیاء، تأمین خواسته
گفتار ششم: معاینه محل، تحقیق محلی، تشکیل پرونده شخصیت
گفتار هفتم: جلب نظر کارشناس
گفتار هشتم: نیابت قضایی
مبحث ششم: قرارهای تأمین و نظارت قضایی
گفتار اول: قرارهای تأمین کیفری
بند اول: قواعد مشترک حاکم بر قرارهای تأمین
بند دوم: انواع قرارهای تأمین
الف) قرار التزام به حضور با قول شرف
ب) قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام
ج) قرار عدم خروج از حوزه قضایی با قول شرف
د) قرار عدم خروج از حوزه قضایی با تعیین وجه التزام
ه) قرار التزام به معرفی نوبه‌ای خود به مرجع قضایی یا انتظامی
و) قرار التزام مستخدمان رسمی
ز) قرار التزام به عدم خروج از منزل
ح) قرار کفالت
۱- قرار اخذ کفیل
۲- قرار قبولی کفیل
ط) قرار وثیقه
۱- قرار اخذ وثیقه
۲- قرار قبول وثیقه
ی) قرار بازداشت موقت
۱- معایب و مزایای بازداشت موقت
۲- موارد و شرایط صدور قرار بازداشت موقت
۳- نحوه صدور قرار بازداشت و اعتراض به آن
۴- بازبینی قرار بازداشت موقت
۵- مدت بازداشت موقت
۶- جبران خسارت
بند سوم: ضمانت اجرای قرارهای تأمین

الف) ضمانت اجراء نسبت به متهم
ب) ضمانت اجراء نسبت به شخص ثالث
بند چهارم: پایان اعتبار قرارهای تأمین
گفتار دوم: قرارهای نظارت قضایی
بند اول: انواع قرارهای نظارت قضایی
بند دوم: مدت و ضمانت اجرای قرارهای نظارت قضایی
مبحث هفتم: قرارهای نهایی
گفتار اول: انواع قرارهای نهایی
بند اول: قرار منع تعقیب
بند دوم: قرار موقوفی تعقیب
بند سوم: قرار بایگانی پرونده
بند چهارم: قرار توقف تحقیقات
بند پنجم: قرار جلب به دادرسی
گفتار دوم: صدور قرارها و اعتراض به آنها
بند اول: صدور قرار
بند دوم: اعتراض به قرار
مبحث هشتم: وظایف و اختیارات دادستان در تحقیقات مقدماتی
گفتار اول: نظارت بر روند تحقیق
گفتار دوم: انصراف از ادامه تعقیب
بند اول: ترک تعقیب
بند دوم: تعلیق تعقیب

نمایه

Criminal Procedure

Vol. I

by:

Ali Khaleghi (Ph.D.)

Professor of Criminal Law and Procedure
University of Tehran

Forty-fifth Edition

S.D.I.L.
The SD Institute of Law
Research & Study

Tehran